

دانشگاه آزاد اسلامی

واحد علوم و تحقیقات

پایان نامه کارشناسی ارشد رشته زبان شناسی همگانی (M.A)

عنوان

بررسی فرآیند ترکیب در گویش روستای کهک تفرش

استاد راهنما

دکتر ایران کلباسی

استاد مشاور

دکتر شهرام مدرس خیابانی

نگارنده

منصور شریعتی

سال تحصیلی ۱۳۹۰-۱۳۸۹

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	چکیده
۲	فصل ۱: کلیات تحقیق
۳	۱-۱- مقدمه
۳	- اوضاع طبیعی و جغرافیایی شهرستان تفرش
۴	- اوضاع طبیعی و جغرافیایی کهک
۵	- گویش مردم کهک
۶	- مذهب مردم کهک
۶	- جاهای دیدنی کهک
۸	۱-۲- انگیزه و هدف تحقیق
۹	۱-۳- پرسش‌های تحقیق
۹	۱-۴- فرضیه‌های تحقیق
۹	۱-۵- کلید واژه‌ها
۱۰	۱-۶- روش تحقیق و جمع‌آوری داده‌ها
۱۱	۱-۷- پیشینه‌ی تحقیق
۱۴	فصل ۲: مبانی نظری تحقیق
۱۵	۲-۱- حوزه‌های مطالعات گویشی
۱۵	۲-۲- اهمیت صرف
۱۶	۲-۳- تعریف زبان، گویش، لهجه
۱۶	۲-۳-۱- زبان به معنی عام
۱۶	۲-۳-۲- زبان از نظر زبان‌شناسی

- ۱۶ ۳-۳-۲- زبان از نظر گویش‌شناسی
- ۱۷ ۴-۳-۲- گویش
- ۱۷ ۵-۳-۲- لهجه
- ۱۷ ۴-۲- تعریف اصلاحات صرفی
- ۱۷ ۱-۴-۲- صرف
- ۱۷ ۱-۱-۴-۲- صرف تصریفی
- ۱۸ ۲-۱-۴-۲- صرف اشتقاقی
- ۱۸ ۲-۴-۲- واژه
- ۱۸ ۳-۴-۲- واژک
- ۱۹ ۱-۳-۴-۲- واژک آزاد
- ۱۹ ۲-۳-۴-۲- واژک مقید
- ۱۹ ۵-۲- انواع واژه از نظر ساخت اشتقاقی
- ۱۹ ۱-۵-۲- کلمات بسیط
- ۱۹ ۲-۵-۲- کلمات مرکب
- ۱۹ ۳-۵-۲- کلمات مشتق
- ۱۹ ۶-۲- فرآیندهای اصلی واژه‌سازی
- ۲۱ فصل ۳: ساخت تصریفی واژه**
- ۲۲ ۱-۳- فعل
- ۲۲ ۱-۱-۳- ساختمان مصدر
- ۲۲ ۲-۱-۳- پیشوندهای تصریفی فعل
- ۲۳ ۳-۱-۳- نشانه‌ی مصدری
- ۲۳ ۴-۱-۳- ستاک‌های فعلی

- ۲۶ ۳-۱-۵- وندهای شخصی
- ۲۷ ۳-۱-۶- پیشوندهای اشتقاقی فعل
- ۲۸ ۳-۱-۷- وند استمرار فعل
- ۲۹ ۳-۱-۸- وند نفی
- ۳۰ ۳-۱-۹- افعال سببی
- ۳۰ ۳-۱-۱۰- انواع فعل
- ۳۱ (یک) فعل ساده
- ۳۱ (دو) فعل مشتق
- ۳۱ (سه) فعل مرکب
- ۳۲ ۳-۱-۱۱- زمان‌ها
- ۳۲ (یک) مضارع اخباری
- ۳۴ (دو) مضارع التزامی
- ۳۲ (سه) امر
- ۳۳ (چهار) ماضی ساده
- ۳۳ (پنج) ماضی استمراری
- ۳۳ (شش) ماضی نقلی
- ۳۴ (هفت) ماضی بعید
- ۳۴ (هشت) ماضی التزامی
- ۳۵ ۳-۲- اسم
- ۳۵ ۳-۲-۱- گروه اسمی
- ۳۵ ۳-۲-۱-۱- هسته
- ۳۵ ۳-۲-۱-۱-۱- هسته به صورت اسم

۳۵ ۳-۲-۱-۱-۲-۳ هسته به صورت ضمیر
۳۵ (یک) ضمائر شخصی
۳۶ (الف) ضمائر شخصی جدا
۳۷ (ب) ضمائر شخصی پیوسته
۳۷ (دو) ضمائر اشاره
۳۸ (سه) ضمیر مشترک
۳۸ (چهار) ضمائر متقابل
۳۸ (پنج) ضمائر پرسشی
۳۹ (شش) ضمائر مبهم
۳۹ ۳-۲-۱-۲-۳ وابسته
۳۹ ۳-۲-۱-۲-۳ وابسته قاموسی
۴۰ (یک) اسم در مقام مضاف‌الیه
۴۰ (دو) صفت
۴۰ (الف) صفت اشاره
۴۰ (ب) صفت پرسشی
۴۱ (ج) صفت بیانی
۴۲ (سه) صفت عددی
۴۲ (الف) عدد اصلی
۴۲ (ب) عدد ترتیبی
۴۳ (ج) عدد کسری
۴۳ ۳-۲-۱-۲-۳ وابسته دستوری
۴۳ (یک) شمار (مفرد و جمع)

۴۵ (دو) تعریف (معرفه و نکره)
۴۵ (سه) جنس (مذکر و مؤنث)
۴۸ فصل ۴: فرآیندهای واژه‌سازی و تحلیل داده‌ها
۴۹ ۱-۴- مقدمه
۵۰ ۲-۴- طبقه بندی داده‌ها
۵۰ ۱-۲-۴- فرآیند ترکیب
۵۶ ۲-۲-۴- فرآیند تکرار
۵۷ ۳-۲-۴- فرآیند اتباع
۵۸ ۴-۲-۴- فرآیند اشتقاق
۶۰ ۵-۲-۴- فرآیند ترکیب و اشتقاق
۶۱ ۶-۲-۴- فرآیند قرض‌گیری
۶۲ ۳-۴- انواع واژه‌های مرکب در فارسی و گویش کهک تفرش
۶۲ ۴-۴- واژه‌های مرکب غیرفعلی
۶۲ ۱-۴-۴- اضافه‌ای
۶۳ ۲-۴-۴- اضافه مقلوبی
۶۴ ۳-۴-۴- پیش‌وابسته‌ای
۶۵ ۴-۴-۴- همراه با مشتق فعل
۶۶ ۵-۴-۴- جمله‌گونه
۶۷ ۶-۴-۴- شبه جمله‌ای
۶۷ ۷-۴-۴- پیوندی
۷۰ ۸-۴-۴- حرف اضافه‌دار
۷۲ ۹-۴-۴- حرف ربط‌دار

۷۲ حرف ندادار ۱۰-۴-۴
۷۲ مکرر ۱۱-۴-۴
۷۳ اتباع ۱۲-۴-۴
۷۳ انواع فعل مرکب از نظر عنصر غیرفعلی ۵-۴
۷۵ انواع فعل مرکب از نظر عنصرفعلی ۶-۴
۷۵ پسوندهای غیرفعلی ۷-۴
۷۷	فصل ۵ : نتیجه گیری و پیشنهادات
۷۸ نتایج ۱-۵
۸۶ پیشنهادات ۲-۵
۸۷ فهرست منابع
۸۹ پیوست‌ها
۸۹ فهرست اصطلاحات
۹۶ فهرست واژگان براساس گویش کهکی به فارسی
۱۰۸ چکیده انگلیسی

نشانه‌های آوانویسی

الف) همخوان‌ها

خط آوانگار

p

b

t

d

k

g

q

?

f

v

s

z

š

ž

x

h

č

j

m

n

l

r

y

خط فارسی

پ

ب

ت

د

ک

گ

ق، غ

ع، ء (همزه)

ف

و

س، ص، ث

ز، ذ، ض، ظ

ش

ژ

خ

ه، ح

چ

ج

م

ن

ل

ر

ی

ب) واژه‌ها

i	ای / ی
e	ه / ا
a	آ
u	او
o	أ
â	آ
ow	أو
ü	او (پیشین)

ج) سایر نشانه‌ها

/	یا (عنصر اختیاری)
-	مرز تکواژ
//	واج‌نویسی
()	توضیح اضافی
→	تبدیل می‌شود به

چکیده

کهکی شاخه‌ای از زبان‌های شمال غربی ایران است. داده‌های زبانی این پژوهش از گویشوران روستای کهک (از شهرستان تفرش) واقع در استان مرکزی جمع‌آوری شده است. روش تحقیق در این پژوهش از نوع توصیفی بوده و در عین حال چون به روند و بررسی تاریخ زبان و تغییرات آن در طول زمان چندان توجهی نشده، تحقیق از نوع همزمانی بوده است. در تجزیه و تحلیل واژه‌های گویش کهک تفرش، واژه‌ها بر اساس نوع فرآیند واژه‌سازی طبقه‌بندی شده‌اند. فرآیندهای فعال واژه‌سازی در گویش کهک تفرش عبارتند از ترکیب، اشتقاق، تکرار، اتباع، قرض‌گیری و ترکیب و اشتقاق. همچنین هریک از فرآیندهای واژه‌سازی بصورت جداگانه مورد بررسی و تحلیل قرار گرفته‌اند و نتایجی در مورد هر یک از فرآیندهای واژه‌سازی ششگانه گویش کهک تفرش بدست آمد. این پژوهش در پنج فصل به نگارش در آمده است. فصل اول کلیات تحقیق است. در این فصل به مطالبی از قبیل طرح مسأله، انگیزه و هدف پژوهش، پرسش‌ها و فرضیه‌های پژوهش، کلید واژه‌ها، روش تحقیق و جمع‌آوری داده‌ها، پیشینه‌ی تحقیق پرداخته شده است.

فصل دوم به مبانی نظری تحقیق پرداخته است. در این فصل به حوزه‌های مطالعات گویشی، اهمیت صرف، اوضاع طبیعی و جغرافیایی شهرستان تفرش، تفرش در روزگار ما، آثار تاریخی تفرش، بزرگان تفرش، اوضاع طبیعی و جغرافیایی کهک، گویش مردم کهک، مذهب مردم کهک، جاهای دیدنی کهک، تعریف زبان، گویش، لهجه، تعریف اصلاحات صرفی اشاره شده است. فصل سوم، ساخت تصریفی واژه را در بر می‌گیرد. در این فصل فعل، ساختمان مصدر، پیشنوندهای تصریفی فعل، انواع فعل، زمان‌ها، انواع اسم در گویش کهک تفرش مورد بررسی و تحلیل قرار گرفته‌اند. فصل چهارم به فرآیندهای واژه‌سازی در گویش کهک تفرش پرداخته است.

فصل پنجم نتیجه‌گیری است. در این فصل خلاصه و نتایج پژوهش به‌طور واضح و مشخص آمده است.

فهرست منابع

الف: فهرست منابع فارسی

- ۱) انجمن علمی، فرهنگی و هنری استان مرکزی، پاییز و زمستان ۱۳۷۵.
- ۲) حیدری، عباس- فرهنگ گویش کهکی و بررسی برخی ویژگی‌های دستوری آن، دانشگاه علامه طباطبایی، شورای پژوهشی اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان مرکزی، ۱۳۷۳.
- ۳) خانلری، پرویز- دستور زبان فارسی، تهران، انتشارات توس، ۱۳۷۳.
- ۴) رحیمی جوکندان، آرش- توصیف صرفی گویش تالشی جوکندان، پایان‌نامه کارشناسی ارشد، زبان‌شناسی همگانی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، ۸۵-۱۳۸۴.
- ۵) سیفی فمی تفرشی، مرتضی- سیری کوتاه در جغرافیای تاریخی تفرش و آشتیان، مؤسسه انتشارات امیر کبیر، ۱۳۶۱.
- ۶) شریعتی، مهدی- بررسی گویش کهک تفرش، پایان‌نامه کارشناسی ارشد، زبان‌شناسی همگانی، دانشگاه تهران، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، ۱۳۷۷.
- ۷) شقاقی، ویدا- مبانی صرف، سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت)، مرکز تحقیق و توسعه علوم انسانی، ۱۳۸۶.
- ۸) صابری مجتبی- گویش کهکی (بوروبشه) ادبیات و باورهای مردمی، پایان‌نامه کارشناسی ارشد، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، ۱۳۸۳.
- ۹) کلباسی، ایران- ساخت اشتقاقی واژه در فارسی امروز، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، ۱۳۸۰.
- ۱۰) کلباسی، ایران- فرهنگ توصیفی گونه‌های زبانی ایران، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، ۱۳۸۸.

- Akmajian, Adrian et al. 1990. Linguistics. An introduction to language and communication 3rd edition, Cambridge: the MIT press.
- Bauer, Laurie. 1993. English word-formation. Cambridge: Cambridge university press.
- Crystal, David. 2003. A dictionary of linguistics and phonetics 5th edition, UK: black well publishing Ltd.
- Katamaba, Francis. 1993. Morphology, London: Macmillan press, Ltd.
- Mathews, P.H. 1991. Morphology, Cambridge: Cambridge University Press.
- Yule, George. 1988. The study of language, Cambridge: Cambridge university press.

A Study of Compounding Process in the Kahaki Dialect of Tafresh.

Abstract

Kahaki is a branch of Iranian north-western languages. The corpus of this research has been gathered from native speakers living in kahak district located in Tafresh city, in Markazi province. The research method is descriptive and offers a synchronic study. In other words, it doesn't consider the historical perspective and changes of language through the time. In the analysis of words of kahaki dialect of Tafresh, they are classified on the basis of word-formation process. Word-formation processes of kahaki dialect of Tafresh are compounding, derivation, repetition, reduplication, compounding & derivation. In addition, each of the word-formation processes has been separately analyzed and results about each of the five-fold word-formation processes of kahaki dialect of Tafresh were gotten.

Mansoor Shariati